

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefracate nu se
primesc. — Manuscrisuri nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schick, Rudolf Mosse, A. Opekals
Nachfolger; Anton Oppelk, J.
Danneker, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karolyi & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmonid pe o colônă 8 or. și
6 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sêu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” iese în săptămână.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 2 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sên 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 93.

Brașov, Joi, 27 Aprilie (9 Mai)

1895.

Crisa încă nu e aplanată.

Brașov, 26 Aprilie v. 1895

Intorsătura, ce a luat-o crisa provocată prin demisiunea contelui Kálnoky, apare, după scirile cele mai noue, mai puțin favorabilă pentru ministru-președinte Banffy, decât cum voiesc să-o prezenteze oficioșii unguri.

Adevărat este, că Majestatea Sa a exprimat dorința ca conflictul dintre Kálnoky și Banffy să fi aplanat printr-o înțelegere între dâșii, și că în urma acésta s'a și inițiat o astfel de înțelegere, dér tratările nu s'au terminat, învoiala încă nu e perfectă. Chiar și „Pester Lloyd” se îndoiesc, că conflictul s'ar fi delăturat pe deplin prin espunerile, ce le-a tăcut Banffy alaltăeri în răspunsul său la interpelația lui Apponyi.

Intr'un punct mai ales se vede, că Banffy n'a dobândit un rezultat satisfăcător, adevă în punctul delicat al satisfacțiunei, ce anunțase prin organele sale cu atâta emfasă, că o va cere, amenințând, la cas când nu i-s'ar da, cu demisiunea cabinetului.

Ce-i drept, prin intervenirea împăciuitoare a monarchului, Banffy n'a fost pus în pozițiunea de a face us de rugarea de demisiune, ce-o avea în buzunar. Inse nu i-s'a dat ocaziune nici să-și valorizeze proiectul de-a cere satisfacțiune. Ba se pare, că s'a tractat mai mult de aceea, ca să i-se dea lui Kálnoky satisfacțiune și să se facă astfel posibilă rămânerea lui în post.

Acésta o dovedesc și imprejurarea, că Majestatea Sa s'a grăbit, înainte de aplanarea definitivă, a rețusa cererea de demisiune a lui Kálnoky cu cuvinte foarte măgulitoare pentru acesta, asigurându-l de deplina sa încredere.

In ce consistă dără satisfacțiunea ce s'ar fi dat lui Banffy? In aceea, că a fost autorizat de a pu-

blica notele schimbate între el și Kálnoky în afacerea Agliardi? Inse aceste note pledază mai mult pentru punctul de vedere al ministrului de externe, decât al ministrului președinte, căci dovedesc, că Kálnoky a pus numai în vedere o eventuală intervenire la sânțul scaun, dér nu rezultă din ele nici-decum, că a făcut deja acest pas, cum a susținut Banffy.

Se mai asigură, că Kálnoky a pretins chiar să se publice notele lui pentru ca însu-și să fi justificat. Unde rămâne atunci justificarea lui Banffy?

Punctul cel mai delicat al întregii afaceri este însă viitoarea atitudine a contelui Kálnoky, care, precum se vede, nu va mai stărui pe lângă demisiunea sa. Va trimete el ore la Roma nota fulminantă cerută de guvernul unguresc, ori nu? „Pester Lloyd” se îndoiesc, că Banffy ar fi primit garanțiile necesare cu privire la acésta. Și bine face, căci precum s'anunță din Viena Kálnoky nu numai, că nu se gândește a iniția acțiunea rășboinică anunțată înainte de vreme și fără temei de ministru-președinte unguresc, ci caută chiar a se împăca cu nunciul papal și a-l liniști asupra cuprinsului notelor sale, în carî vorbește de lipsa de tact a nunciului.

Dacă se va adevări acésta, atunci nu mai încapă îndoelă, că dările cabinetului Banffy sunt numărate și că va trebui să se retragă, deși pôte sub alt pretext, ca să nu apară, că a cădut sub presiunea ministeriului de externe.

Vom vedé ce va mai urma după ce se va reîntorce Majestatea Sa din călătoria, ce a întreprins-o în Dalmația. Atunci va trebui se se clarifice, dacă este permis guvernului unguresc de a face declarațiuni unilaterale în cestiuni ce ating politica esterióră a monarchiei și dacă

pentru afaceri interioare unguresci ministeriul de externe va înceta să fiă un „tribunal de suprarevișune”, cum pretinde Banffy cu ai săi, ori că se va păstra stabilitatea de până acuma în conducerea politice esteriore a monarchiei și guvernul unguresc va fi ținut a nu face de capul său nici un pas, care îi pôte prejudeca, cum pretinde contele Kálnoky cu amicii săi

Conflictul Kálnoky-Banffy.

Conflictul Kálnoky-Bánffy preocupă zilnic presa din monarchia și cercurile politice din statele dualiste. In privința acésta „Budapesti Hirlap”, ce am primit ađi, aduce amănunte foarte interesante asupra originii și dezvoltării ulterioare a conflictului, amănunte, ce credem de interes a-le reasuma aici:

Asupra interpelației lui Terényi s'au consultat mai întâi Bánffy, Coloman Tisza și contele Albin Csáky, stabilind textul interpelației în consiliul de miniștri. Lucrul s'a pregătit ca o surprindere, ceea ce a și fost, de-orece și ministeriul de externe i s'a avisat numai posibilitatea interpelațiunei, ér nu și răspunsul, ce are să i-se dea. Obiceii de a se comunica cu ministru președinte astfel de declarațiuni, a fost călcat de rândul acesta. In Viena nunciul a avut mai întâi seire despre răspunsul lui Bánffy la interpelația. Nunciul a rămas foarte surprins și a alergat îndată la contele Kálnoky, ca să cêră lămuriri. Dér acesta n'avea nici o cunoștință despre lucru, și și-a exprimat marea mirare. Nu scia nimic nici monarchal, de-orece Kálnoky considera schimbarea de note ca fiind în stadiul începerii, și prin urmare n'a aflat de necesar a face raport Majestății Sale.

Efectul, ce l'a produs decî declarația lui Bánffy, a fost consternator în Viena, producând agitația și în diplomația esternă.

E lucru notoric, că a doua zi Kálnoky și-a dat dimisia, și în 3 Maiu a pu-

blicat cunoscutul comunicat în „Pol. Corr”. E greu a-se stabili, că ore comunicatul fost'a arătat înainte Majestății Sale; se ăice însă, că propoziția din urmă, care cuprindea dimisia lui Kálnoky, a eliminat-o monarchul.

Bánffy, în urma comunicatului, a călătorit imediat la Viena, unde a petrecut zilele de 4 și 5 Maiu. El a mers în Viena ca să-și cêră satistactia dela monarch, pentru vătămarea, ce i s'a făcut, pe care decă n'o va primi, va da dimisia întregului cabinet. Inainte însă de-a fi primit în audiență s'au urmat tratări dese și vii între Kálnoky și Josika, al căror rezultat este, că Bánffy nu și-a dat dimisia. In cercurile politice se așteptă rezolvarea definitivă a conflictului numai după reîntorcerea Majestății Sale din Pola.

Interesant este acum să vedem cum s'a rezolvat acest conflict *numai în mod provisor*:

Din depeșă noastră de ieri s'a putut vedé, că Majestatea Sa n'a primit dimisia lui Kálnoky, și i-a exprimat tot-odată *cea mai deplină încredere*; ér din depeșă de alaltăeri, datată din Budapesta 6 Maiu, se vede, că br. Bánffy a primit autorizarea, său mai bine ăis porunca, de a da cetire în parlament notelor schimbate între el și Kálnoky. Publicarea acestor note a pretins-o însuși Kálnoky și Bánffy se retrăgea la început, în urmă însă s'a învoit la cetirea lor, pe lângă aprobarea consiliului de miniștri. Kálnoky, — cum se susține — a pretins publicarea acestor note în parlamentul unguresc, din causă, ca întrégă diplomația și publicul să aibă deplină și genuină cunoștință asupra punctului de vedere luat de el. Acésta întemplantu-se, „Pol. Corr” va publica o nouă declarația.

Acesta este modul prin care, la dorința monarchului, conflictul s'a rezolvat astfel, ca amândoi consilierii săi să rămână la postul lor.

Dăm acum un scurt resumat despre ședința dela 6 Maiu a dietei unguresci în care Bánffy a „luminat”

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Constance.

De Marg.....

In limba lui Beranger, inse cu graiul lui Petrarca, mi-ar plăcé să-ți vorbesc ție, mică Constance, căci totă dorința ta este de a auđi, împreună cu murmurul mării, cântecul:

„Sul mare lucica
L'astro d'argento”.

Când vorbesc cu tine, ori gândesc la tine, n'o pot face nici odată fără ca credința mea să nu-mi spună, că viața nu este decât numai din întâmplări. Ce imprejurări extra-ordinare au făcut, ca ale noastre căi să se unescă! Ce eventualitate neînsemnată a trebuit, ca sôrtea noastră să ne conducă în aceeași direcțiune! Dér de câte-ori mă nimesc eu, că o zi, o oră, un moment une-ori pôte fi cauza tuturor ăilelor vieții; oă un cuvânt, care sbôră cu ușurință de pe buzele noastre, altora pôte să fi fatal; ca o privire, ce o scăpăm din ochi, pôte eprima tréptă spre o înălțime uriașe, la care putem ajunge fără soirea și voința noastră și numai pe basa credinței și încrederii.

Dér eu vorbesc acuma numai despre mine, căci am vedut de-atâtea-ori schimbările miraculoșe ale vieții, încât une-ori mai că m'a sgduit în hotăriri mele acel grăunte de nisip, care a fost cauza, ca cum-păna să apese într-o parte.

Odată un grăunte de nisip, altă-dată o lacrimă. De unde vine, din ce s'a născut: cine ar întreba? Schimbă, ne conduce sôrtea, ne aruncă în drépta său în stânga, ne învață a fi feroiciți, său a suferi.

Așa trebuie să fiă totuși Constance, că iubirea, care o prădezi pentru mine, n'a destinat-o numai pe sêma mea acea putere, care judecă asupra noastră, ci și pentru inima ta bună, căci altfel eu n'ași merita-o. Nu-ți voi uita nici-odată pietatea cu care păzești tu memoria ființei, a cărei inimă bună ađi nu e decât pulbere. Tu ești aceea, care-o deplângi cu mine și-i cercetezi mormântul; tu mă însoțesci pe căile lungi și liniștite, carî ne conduc la ea, ca să ne rugăm pentru liniștea ei. Nimic nu pôte să ștergă din inima mea acésta, deși une-ori ași dori singurătatea, n'ași voi ca chiar și numai tu să-mi fi martor și să citești gândurile de pe fața mea. Inse mie 'mi este de ajuns o clipă, ca să privesc în ochii tăi și

să înțeleg, că în marele infinit și tu privesci doritoare după un punct și cauți crucea pe care s'o poți sêruta, ca și mine. Și atunci cred, că nu tu pe mine, ci eu te conduc pe tine, și sufletele noastre peregrineză triste pe aceeași cale.

Este ceva, ce-ași dori să-ți spun, ce mi-ar plăcé să înțeleg, ca apoi săpându-o în inima ta, se n'o uieți nici când. Nu privi de astă-dată în mod recriminator spre mine; eu nu-ți vorbesc despre nimic alt ceva, decât despre inima ta, despre acea inimă, în care sunt convins — mai mult ca ori și cine — că se află numele meu.

Tu ai trăit cu ceva mai mult, decât mine; sôrtea ta, raporturile vieții tale te-au învățat pôte mai mult, decât pe mine. Tu trebuie să soi, că în viață este depus timbrul pe tot ce e pământesc; că și în iubire numai o parte se înalță peste ce-i ecomun; că unde pêtrunde gândul și ajunge inima: numai pe jumătate află ceea ce cauți. Celelalte sunt numai materie brută, din care lipsește sufletul lui Dumnezeu. Căci decă nu ar fi așa, atunci lumea ar fi o operă grandioșă a două inimă împreunate, atunci totalitatea credinței noastre, delirul sentimentelor noastre ne-ar duce într-o lume nouă, unde n'am cunosce

nimic din acea luptă, ce o pörtă aici singuratecile inimă pentru sine cu sine.

Cunosc inima omenescă și este în mine o simțire bolnăvicioșă, dér supra-fină, care une-ori îmi prevestesc totul, în mod miraculos. Sciu, că escesele sufletului meu unde se lovesc în suris și unde mai afiu, afară de tine, iubire adevărată. Tu mă resfeți, mă temi și-mi doresci inimă nedespărțită.

Privesc în jur, fi atentă la ce-ți ajunge privirea. Veđi, că într'un pământ rêsar mii de flori și că o singură rază lucește asupra tuturor. Și chiar și atunci, când n'ar fi în tine alt-oeva, ce m'ar atrage, decât iubirea, chiar și atunci ar trebui să simți lumina, ce se refractă prin sufletul meu, care întrégă este a ta, fiind-oă din inima ta se varsă asupra-mi!

Nu crede, că ori-ce splendore orbesce, decă-i privesci în față, că ceea ce în estaul ei își crează inima, n'ar suferi lângă sine, pe lângă idol, și pe altoineva.

Dacă ai umblat până la fine prin școala vieții; decă ai ostenit pe drumul, pe unde în suflet cu atâtea idealisme ne-am scuit însufleți numai de ideale; decă ai scuit să te entusiasmezi de ceea ce inima ta a ținut

opinia publică asupra conflictului, dând cetire și notelor din cestiune:

Ședința s'a deschis abia la 11¹/₂ ore a. m., ținându-se înainte un consiliu de miniștri în care au luat parte toți membrii cabinetului, afară de Josika; au mai participat apoi Coloman Tisza, Coloman Széll, contele Albin Csáky, Al. Wekerle, D. Szilágyi și Max. Falk. În consiliul acesta s'a desbătut raportul ministrului-președinte. „Budapesti Hirlap” spune, că ar fi fost vorba și despre aceea, ca ore cabinetul-Bánffy să primescă soluțiunea din Viena, ori să pună cestiunea cabinetului și să provoace imediat criza. Modalitatea din urmă n'au putut-o alege, deoarece s'ar fi opus dorinței espresse a Majestății Sale. S'au învoit dără la o declarațiã, pe care Bánffy s'o facă în legătură cu cetirea notelor și în care să se susțină autoritatea guvernului și punctul de vedere al acestuia, exprimat la 1 Mai, față cu Roma.

Acosta s'a și făcut în vorbirea, cu care a introdus și a sfârșit cetirea notelor, și care, cum am șis, culmină în declarațiunea, că *guvernul își susține neschimbat punctul său de vedere în afacerea călătoriei nunciului Agliardi.*

Nota lui Bánffy adresată lui Kálnoky dăce, că se pôte întâmpla foarte ușor, ca călătoria nunciului papal prin Ungaria să dea ansă la o interpelațiã. În cazul acesta ar fi bine a-se răspunde imediat interpelațiiei. Inse fiind-că vré s'o facă în înțelegere cu ministrul de esterne, acesta l'ar deobliga foarte mult, decât i-ar comunica păreriile înțelepte. Și anume: de-o parte considerațiã, ce este a-se avé față de St. Scaun, de altã parte raporturile excepționale ale Ungariei și apărarea punctului de vedere, în virtutea căruia *nu se pôte permite nici unei puteri esterne dreptul de-a se amesteca în afacerile interne ale Ungariei.*

Nota lui Kálnoky desvoltă pe larg vederile ministrului față de interpelațiã din cestiune. Kálnoky spune lui Bánffy, că el nu e lămurit pe deplin asupra faptelor prin cari nunciul ar fi depășit marginile competenței sale, și mai ales nu pôte să-ida un răspuns categoric până ce nu vede textul interpelațiiei. În privința ar estecului nunciului în afacerile interne ale Ungariei, Kálnoky crede, că Bánffy este mai bine orientat și pôte mai ușor să exprime o judecată, decât densus, care nu pré se laudă cu cunoșcerea raporturilor interne ale Ungariei. *I-se pare însă, că din partea nunciului s'a făcut o netactică, ce meritã reprobare, prin aceea, că nu s'a mulțumit de-a visita pe capii bisericesci, cari l'au invitat, ci punând-se în contradicțiune cu înaintașii săi, a fîmît vorbiri și alocuțiuni publice față de politica guvernului.* La acesta a dat pôte ansă primirea, ce i-a făcut-o clerul și partida catolică. În tot cazul ar fi fost de datoriat lui, ca séu să-și amâne călătoria

pretimpurie, séu să se asigure, că întreținerea lui în Ungaria nu va provoca neajunsuri politice. Totodată — încheiã Kálnoky — *sunt gata, întru cât guvernul maghiar o află de lipsă, a ridica, prin ambasadorul c. și reg., recriminațiunile înaintea Scaunului din Roma contra pășirei hotărît fără tact a nunciului, care este acomodată numai de-a mări iritațiã în Ungaria.*

După cetirea acestor note, contele Apponyi a luat cuvântul, supunând la o aspră critică procederea lui Bánffy. Apponyi impută ministrului-președinte, că n'a lămurit de loc audiența, ce-au avut-o la Majestatea Sa cei doi miniștri. A condamnat pe Kálnoky și n'a cruțat nici pe Agliardi.

Ministrul-președinte Bánffy răspunzându-i dăce, că el a apărât autoritatea și demnitatea guvernului.

Socialiștii-cresștini din parlamentul central din Viena, în frunte cu prințul Lichtenstein, au adresat guvernului o interpelațiã cu privire la nota lui Kálnoky, adresată lui Bánffy. În motivarea interpelațiiei se dăce, că nota acesta încurcă și mai mult raporturile monarhiei austre-ungare față de Sf. Scaun și ea cuprinde aserțiuni, cari nu pot fi primite de nici un catolic adevărat. Întrébã deci, câ autentică este, ori nu această notã; câ publicatu-s'a ea cu soirea și învoirea lui Kálnoky, și decât da, atunci, ce are de gând să facă guvernul central, ca să rectifice această vătămãre?

Correspondentul din Roma a lui „Lokalanzeiger” din Viena, comunică acestei foi o convorbire, ce a avut-o cu un înalt funcționar bisericesc din Roma, care i-a declarat, că Vaticanul nici pe departe nu se gândesce a rechiãma pe nunciul Agliardi, după ce guvernul maghiar n'a dovedit până acum prin nimic, că Agliardi s'ar fi amestecat în afacerile interne ale Ungariei. Procederea lui Bánffy se opune ori-cãror obiceiuri diplomatice. Vaticanul nu va rechiãma pe Agliardi nici chiar în cazul, când ar fi cauze concrete.

CRONICA POLITICĂ.

— 26 Aprilie.

În cercurile bine informate din Sofia se afirmã, că Țarul s'a exprimat câtrã Zankov cumcã o împãcare cu Bulgaria ar fi posibilã numai cu următoarele condițiuni: 1) Prințul, princessa și prințul-moștenitor să se boteze după rital ortodox; 2) Zankov să fiã ministru-președinte; 3) Ministru de resbel să fiã numit un general rusesc; și 4) Toți șefii de regimente să fiã oficeri ruși.

Ambasadorul japones din Paris încunosciiã în 5 l. c. pe ministrul de esterne frances, Hanotaux, câ Japonia, as-

cultând de sfaturile prietenești ale Franciei, Germaniei și Rusiei, renunță la ocuparea peninsulei Liao-Tung și a portului Arthur, — Flotele străine sunt adunate la Chefoo. Flota rusescã constã din 8 vapore, inclusive 3 torpilor. Se așteptã încã mai multe bastimente. Mai departe se aflã tot acolo un vapor engles, unul american, unul frances și doué vapore germane.

Asasini libertății.

Sub acest titlu diãrul „Parlamentar” din Viena publicã un articol de fond de urmãtorul conținut:

Când în anul 1848 Slavii dela Sud își scoserã sãbiile libertății naționale contra asuprirei maghare, când Românii și Slovacii își pãrsirã casa și masa, pentru de a-și apăra viața, când în fine se introduse absolutismul, spre a decapita libertatea popórelor: esista o justificare pentru aceste fapte volnice, după cari imediat urmã asuprirea tuturor. Croații și Sèrbii nu erau îndatorãți a plăti cu sclãvia lor libertatea maghiarã; Românii și Sèrbii erau îndreptãți de-a tracta pe tiranul îmbrãcat în mantaua constituționalismului chiar așa, ca și pe fratele séu în absolutismul gol, și absolutismul era îndreptãțit să se încuibé acolo, unde libertatea era eserciãtã în mod atãt de nedemn. Dór erau fapte concrete, ca uciderea dignitarilor princiarî, și detronarea dinastiei la Dobrișin, cari justificau ori-ce procedere a absolutismului. Ce însă nu se putú justifica, a fost abuzul de libertate din partea unei seminții, care credea câ are dreptul, să întrebuinteze pe tóte celelalte naționalități în folosul séu. Maghiarii sugrumarã în anul 1848 libertatea constituționalã și naționalã a popórelor austriace, prin despotismul lor național. Leul deșteptat mirosi la Raba și în alte părți sânge, și cu tóte câ puse piciorul pe gâtul maghiarismului, totuși nu se sãturã de el. Furcile ridicate și glónțele pușcate însă nici decum nu facurã mai vrednic de libertate pe acel popor, care prin desertãciunea lui naționalã ne aruncã în cel mai vitreg absolutism de dece ani.

Școala politicianilor panmaghiari, care în 1848 dicta, spre gróza tuturor naționalităților de sub coróna sãntului Ștefan, din Pesta și Dobrișin, astãzi conduce regimul din Pesta și luptã cu tóte mijlocele absolutismului parlamentar în contra îndreptãrii spre bine a poporului séu propriu, contra postelãtelor celorlalte naționalități și contra libertății tuturor celorlalte popóre ale acestui stat. E timpul să se deștepte ómenii. Evenimentele sèptemãnei din urmã, atitudinea Maghiarilor luatã contra bisericeii, procederea neconstituționalã și despotică a acestora, administrațiunea desolatã, provocarea de incidente revoluționare chiar și cu ocaziunea alegerilor: tóte aceste fac pe partida conducătoare din Ungaria maturã de un al doilea 1849, și popórele Austriei, fără deosebire de naționalitate, adevã Germani, Români, Slavi dela Sud și Nord, trebuie să cumpãnescã, câ óre unde le duce prepotența, intoleranța și mania de domniã maghiarã, câ ce le costã libertatea constituționalã a seminții maghiare, ce le aduce și ce le oferã pe viitor.

Adêne rușinatã, națiunea germanã, — care în antagonismul séu față cu Slavii, este gata la ori-ce umilire din partea Maghiarilor — ar trebui să recunoscã, câ nu e în stare a resista curentului elementului maghiar, și câ subscrie totul, ce i-se poruncesce.

Dupã-ce numitul diãr vorbesce despre modul de procedere al Maghiarilor față cu Slavii dela Sud și față cu celelalte naționalități încheiã astfel:

Marea crisã austriacã încã nu e finitã, dăr induseluã ofensãtóre a maghiarismului dã luptei o nouã formã. În solidaritate cu tóte elementele dincóce și dincolo de Leitha, trebuie să respingem atacurile. Pactul ungar dela 1867 în mãna bãrbaților regimului maghiar este un neconținut pericool pentru libertatea țèrilor vestice, peri-

clitezã interesele nóstre materiale, amenință libertățile nóstre constituționale și folosesc cele mai detestabile mijloce pentru suprimarea vieței de partid austriace.

SCRIRILE ȚILEI.

— 26 Aprilie.

7 Mai. În amintirea acestei țile, în care înainte cu un an s'a început procesul Memorandului, damele române din Brașov, voind să salute pe întemnițații noștri politici dela Seghedin și Vaș printr'o telegramã, dër având în vedere, câ asemenea telegrame, în urma mësurilor de restricțiune luate în timpul din urmã, nu mai pot ajunge la destinațiã, au hotãrit să comunice prin diãrul nostru salutarea lor:

„Salutându-vé cu iubire, în ziua memorabilã de ađi, ne reamintim cu bucurie dèmma și îndãltătoare declarațiune, ce ați fãcut' o înaintea tribunalului din Clușiu, și vé dorim din suflet sãnătate și inimã veselã, ca se puteți strãbate cu nestrãmutatã bãrbațiã țilele de suferință, ce vé mai stau înainte.

Damele române din Brașov.

— 0 —

Mari incendii în comitatul Albei de jos. Dumineca și Lunia trecutã s'au ivit în acest comitat trei focuri mari, cărorã au cãdút jertfã peste o sutã de familii, dintre cari multe au ajuns la sapã de lemn. În 5 Aprilie au ars în Ighiu 5 case cu tóte clãdirile economice din jur. În aceeași di au ars în Cricãu 60 de case, împreunã cu tóte edificile din jur. Au ars și multe vite, galițe etc., așa câ aproape jumetate comuna este nimicitã. Luni dimineța s'a iscat un foc mare în Pijida de lângã Aiud, unde au ars vre-o 40—50 de case cu nutretul, grajdurile și tot ce era pe lângã ele. Asigurat n'a fost aproape nimenea. Tóte aceste trei comune sunt locuite de Români.

— 0 —

Ținerea congresului național bisericesc. Scirea, reproducã de noi în numèrul de eri, o confirmã și „Telegraful Român” din Sibiu, care scrie în numèrul séu de ađi: „Precum suntem informați, Maj. Sã a încuviințat ținerea congresului nostru național bisericesc pe ziua de 7 (19) Mai a. c.”.

— 0 —

Un Român împușcat de finanți. Sãmbãta trecutã a fost împușcat, pe hotarul Zèrnescilor, locuitorul român Ioan T. Cojenelu, din comuna Măgura, rămânând imediat mort. Ucigașul este un finanț ungresc dela Zèrnesci. Casul, după cum ni-se comunicã, s'a petrecut ast-fel: I. T. Cojenelu, un bãrbat în etate de 27 ani, însoțit de un bãiat de 17 ani, se reintorcea peste munți dela Rucãr, în România, cu scopul de-a veni acasã. În comuna Peștera însă a fost întâmpinat de nisce finanți ungresci, cari pe cuvânt, câ ar fi adus cu sine din România o ploșcã cu țuicã fără a fi vãmuitã, îl luarã atãt pe el, cât și pe bãiatul și-l escortarã prin Valea-Jiții spre Zèrnesci. Când au ajuns însă în hotarul Zèrnescilor, în locul așa numit „Pe riu”, Românul, fiind-cã apucase să trecã înainte cu vre-o 10 pași, a fost împușcat din partea unui finanț, fără nici un scrupul, pe cuvânt, câ ar fi voit să fugã. Acestã s'a întâmplat în mare, pe la 2 ore p. m. Românul a rãmas imediat mort. Imormentarea lui s'a fãcut eri. Contra finanțului ucigaș s'a fãcut aretare la autorități. — Pentru ce óre tot numai cu Românii se întâmplã ast-fel de casuri, ér Sécuii și cu Ciangãii, cari și ei fac țilnic aceeași cale, nu scim să se fi întâmplat un singur cas?

— 0 —

Delegațiunile austro-ungare, după cum anunță „O. E.”, nu vor fi amânate din cauza conflictului între Kálnoky și Bánffy, ci dinpotrivã se fac tóte pregãtirile pentru-ca delegațiunile să se deschidã la timpul fixat.

— 0 —

Érãși o volniciã. Din Rosenberg (Rozsahegy) se anunță, câ Slavii de acolo au voit să arãngieze în 5 l. c. o reprezentațiune teatralã de diletanți, vicespanul însă interdișe ținerea reprezentațiunei pe

mare și sfânt, atunci vei înțelegi estremul în care mi-se pierde sufletul: când el își aduce aminte. Cãci — tu sci mai bine — iubirea unui mormânt tãcut m'a învățat să adoresc pèrul alb, și amintirea acelor doi ochi adêne aședați, mă urmăresc pretutindenea. Este, câ adese-ori viața mă chiamã. Mă chiamã, mă amãgesce și eu merg. Privirea aceea mă urmăresce pretutindenea, strãlucirea umbrãtã a acelor doi ochi imi aratã, câ încãtrãu să umblu. Când ajung în rãspãntii, o, de câte-ori rãsunã plãngãtor în inima mea numele ei: mamã! Și când n'o vèd mai mult înainte mea, mă duc s'o caut. Inima, calea mă duc într'acolo, pe unde mă urmăresce privirea ta plãngătoare. Și tu nici nu gândesci, ce mă duce, ce mă alungã înainte! Pôte acela, care liniștesce furtuna, care trimite sórele spre odihnã, séu care aratã paserii călătóre o patrie nouã.... Nu sci, este magnet ceea ce mă atrage; bucurie, ce nu pot nega; mãngãere, care mă vindecã cu durerea. Numai pentru-cã nu înțelegi acestã, tu nu o temi pentru alt cine-va! Ea însă isvoresce din sufletul meu, mă încãldește și mă binecuvântã, câci tot ce este adevãrat și real se imprimã în suflet, care înzadar

se luptã în contra. De ce dër așa voi eu să mă lupt?

Ride, însenineze-se dër fața ta, micã Constance, când privirea ochilor noștri se întâmpinã împrumutat, și nu-ți întorce cu îndãrjire capul tãu buclat, decât vréu să te fac a înțelegere, câ poesia vieții mele este tocmai aceea de ce tu — nepriceput'o — ești gelosã.

Și așa epoca în care trãim omórã din noi ori-ce idealism; să nu-i dãm dër și noi ajutor.

Vieța ne rãpescé visurile; în loc de ideale, ea ne dã materialism; în loc de încredere, îndoiãlã și în loc de credință, sciință; și decât și noué ne revine ceva din spiritul real al epocii nóstre, să nu alungãm dela noi totul, ce ne-a rãmas din trecut, chiar nici atunci, decât mult timp nu vedem decât umbrã, câci umbra cea mai întunecatã o aruncã lumina cea mai viuã.

Cine scié nu este óre împlinirea sorții nóstre aceea pentru ce voim să ne tragem la răspundere pe noi însine? Inzadar atunci. Eu dórã ți-am spus deja, câ așa trebuie să fiã, câ întâmplarea nu este decât sclava sorții, care pedepsesce înainte de a pécãtui și binecuvântã, decât am binecuvântat.

H.

motiv, că s'ar inscena agitațiunii naționale cu acea ocaziune.

—o—

Exploratorul polului nordic, Iuliu de Payer, a ținut și aici în Brașov, în sala de concerte, alaltăseră o interesantă prelegere. Turneul său de prelegeri are de scop de a deștepta interesul marelui public din monarchia pentru noua expediția, ce-o plănuiesc. Despre această expediția, care ar fi să pornescă dela Hamburg, la 15 Iunie 1896, pentru explorarea Groenlandei nord-estice, a vorbit mai întâiu. După planul, ce și-l'a făcut, expediția aceasta va costa la vr'o 500,000 florini și va avea mai mult un scop artistic, decât geografic, vrând a da, cu ajutorul unor pictori, fotografi etc. probați, o iconă fidelă a ținuturilor arctice, cari, dișe el, nu sunt așa de monotone, cum se crede de comun, acoperite numai de ghiață și zăpadă, ci ofer un tablou variat și foarte interesant al naturii, care nu este lipsită nici de vegetațiune. În partea a doua a prelegerii sale, d-l de Payer a descris viața ce au dus-o în țările arctice exploratorii, când cu expedițiunea germană și expedițiunea austriacă „Tegetthof”, la care a luat parte, arătând mai ales cum se făceau călătoriile cu săniile, vânătoarele contra urșilor și roșmarilor și amintind un șir de aventuri din cele mai interesante. El vorbi și despre schimbările climatice, despre frigul cel mare, ce domnesce în regiunile arctice și cum trebuie să se aperse omul contra lui, și în fine descrie catastrofa corabiei „Tegetthof”, arătând cum fu impresurată de ghiață, cum au căutat să-o elibereze, lucrând aproape o jumătate de an să depărteze ghiața, tăindu-o cu ferăstraiele, și cum nu li-a succes totuși să-o scape și au părăsit-o înaintând cu săniile mereu până ce dădură de-o corabie rusescă, care i-a scăpat. Terminând, conferențiarul a esprimat din nou dorința, ca întreprinderea sa să fiă sprijinită. El fu viu aplaudat de numerosul public.

—o—

Școale de stat. În adunarea municipală a comitatului Csanad s'a ivit dișele acestea o viuă discuția asupra propunerii comisiei administrative cu privire la trecerea tuturor școlilor populare în mâna statului. Plebanul catolic din Földeak a fost contra propunerii din motive religio-nare. Deputatul Justh a apărut propunerea, recomandând primirea ei din punct de vedere a statului maghiar (sic!) Propunerea a fost primită.

—o—

Din Macedonia. Se anunță, că școlile românești din Macedonia încep a se sus-trage de sub influența inspectorului scolar, d-l Mărgărit. Poporațiunea a hotărât să dea conducerea școlilor unei eforii după obiceiul tradițional. Eforia aleasă de populațiune a fost aprobată de guvernul Sultanolui. Eforia a inaugurat instalarea în un nou local al liceului din Monastir (Bitolia) în ziua de 26 Martie, cu o deosebită solemnitate.

—o—

Mărtea unui bărbat ilustru. Alaltăeri a murit în Geneva renumitul medic, naturalist și scriitor Carol Vogt, născ. la 1817; dela 1835 se ocupă cu studii anatomice și fiziologice; publică diferite scrieri geologice; dela 1847 profesor univ. la Giesen; a escelat în adunările naționale germane, ca orator de frunte; la 1852 a fost numit profesor la Geneva și ales în consiliul național elvețian. Este unul dintre anteluptătorii materialismului și ai Darwinismului. La 1861 conduse expedițiunea la Cap de Nord. A scris foarte multe opuri privitoare la științele naturale.

—o—

Din Dobrogea. Cetim în „Sentinela Dobrogei”: Tot malul drept al Dunărei, aparținând județului Constanța, este inundat de apele Dunărei. Sămănăturile din această parte sunt distruse prin inundațiune. Doi economi de vite dela Cogarcea, void să trecă Dunărea cu două mii oi, au fost luați de curenții apei. Oile au pierit toate, ciobanii însă și economii de vite, din fericire au putut să fiă scăpați.

—o—

O carte de corespondență, scrisă acum sunt opt ani, s'a îmănat în 30 l. tr. adresatului în Budapesta. Ea a fost espedată în 16 Ianuarie 1888 din Moșocoz, și în răs-timpul de opt ani a călătorit aproape prin întreaga lume, locuită de omeni.

Invățământul rural în România.

Cetim în „Timpul” de ieri:

Ministerul instrucțiunii publice a dat la lumină dișele acestea o lucrare statistică din cele mai importante: *Recensământul copiilor în vârstă de școală în comunele rurale.*

Datorită sirguitorului sub-director al învățământului primar și normal primar, d. Frederic Damé, lucrarea aceasta, prima complectă în țera noastră, ne dă toate elementele chestiunii așa de grele și de complicate a învățământului la sate și merită fără îndoială o recensiune desvoltată; neputând face aceasta pentru moment, ne vom mulțumi să relevăm la acest loc câte-va date din conștiințioasă lucrare a d-lui Damé, atrăgând asupra ei atențiunea tuturor celor, cari se interesază de cultura poporului român.

După recensământul din 1894, avem în comunele rurale din totă țera 634,342 copii în vârstă de școală: 350,507 băieți și 283,835 fete.

Inscriși astăzi în școlile sătesci, din totă această sumă, sunt numai 186,403 copii: 154,896 băieți și 31,507 fete. N'au fost der inscriși 333,473 de copii. Și trebuie să se mai ție în seamă că, chiar din cei inscriși, abia 50% frecventază regulat școala.

Aceste câte-va cifre ne dau, în întregul lui, problemul învățământului rural.

Care e pricina, său mai bine, cari sunt pricinile acestei desnădăjduite stări de lucruri?

S'au dat în vremuri fel de fel de răspunsuri la această întrebare; un răspuns mulțumitor nu putea să ni-l dea însă, de cât o cercetare statistică inteligentă condusă. Subdirectorul învățământului primar a soit să facă această cercetare și a isbit să adune toate elementele pentru rezolvarea chestiunii. Volumul tipărit de ministerul instrucțiunii e în privința aceasta o comoră de informațiuni.

Mai întâiu, din cei 634,342 copii în vârstă de școală, 114,466 locuesc ori în comune în cari nu e de loc școală, ori în sate dela cari, până la cea mai apropiată școală, e o distanță mai mare de 3 kilometri. Cu ori câtă bună-voință, acești 114,466 copii nu sunt în pozițiune să învețe carte.

Avem totuși un număr mare de copii, 519,876, cari locuesc în sate înzestrate cu școli său în apropiere de școală. Cum se face, că din aceștia numai 186,403 sunt inscriși?

Răspunsul ni-l dă numai de cât lucrarea d-lui Damé: în școlile noastre rurale nu e loc, astăzi, de cât pentru 180,000 de copii; s'au inscriși deci cu aproape 6,500 copii mai mult, de cât sunt locuri în școlile existente.

Cifrele acestea scot din discuțiune, în mod definitiv, părerea împărțită de mulți, că țeranul ar fi refractar instrucțiunii. Decă din 634,342 de copii se găsesc inscriși numai 186,403, pricina e, că suntem încă foarte departe d'a avea numărul trebuit de școle.

La pacea dela Simonoseki.

Despăgubirea, pe care China e îndatorată a-o plăti Japoniei, după cum se știe, represintă suma de 200.000.000 tași. Este acum întrebarea ce și cât e un tași? În China prețul argintului se hotăresce după greutate. Un tași conține 508.5 grame de argint curat, deci în realitate are prețul de 1 fl. 80 cr. Astfel deci despăgubirea de resbel se urcă la 360.000.000 fl. Inșă prețul argintului se va urca mai sus până atunci, când suma va fi plătită. China, în comparațiune cu India, a importat în cești deose anii din urmă puțin argint, probabil nu mai mult ca 90.000.000 fl., pe când în India s'au impoptat 720.000.000. Din cauza aceasta China va fi silită să se în-

drepte către piețele europene, pentru de-a aduna argintul necesar.

Se nasece acum întrebarea, cum va plăti China argintul? Cu toate că ea este o țera agricolă, totuși esportul de orez, grâu și toate celelalte cereale, afară de mazăre și fasole, este oprit. Esportul de teă dela 1880 încôce a scăzut foarte mult, ér esportul de mătase, cu toate că s'a urcat, totuși pe departe nu ajunge pentru de-a cumpăra sume mari de argint.

Mai rămâne a se șoi, ce pôte oferi China în aur. După cât se știe, în China astăzi nu esistă mine de aur, și culesul său spalatul aurului de prin apele dela granițele Siberiei, este de mică importanță. Aurul se pôte aduna din două isvóre. Cel d'intăi este San Francisco și Australia, de unde îl aduc Chinezii, cari se întorc în patriă, ér al doilea este aurul adunat pe ascuns de Chinezii cei bogăți. Decă din isvórele acestea va ajunge aurul, cu care se va plăti despăgubirea, să circuleze în Europa și în Stalele Unite, atunci ambele continente vor trage folos din el și atât prețul argintului cât și al aurului se va urca în mod considerabil.

Sciri telegrafice.

Pola, 8 Maiu. Majestatea Sa a fost primit de-o mulțime mare în mod entusiastic. La vorbirea primarului monarchul a răspuns în limba italiană asigurând orașul de grația sa. „Continuați”, dișe, „ca și până acuma activitatea voastră condusă de sentimente sincere austriace în interesul comun”. Cuvintele aceste fură salutate cu strigări nesfârșite de „evviva”.

SCIRI ULTIME.

Viena, 7 Maiu. Conte Kálnoky a făcut o vizită nunciului Agliardi erî înainte de amăzi, comunicându-i nota, ce a trimis-o lui Bánffy. Contele Kálnoky s'a scusat tot-odată pentru espresionile necruțătoare, ce cuprinde nota lui față de persoana nunciului, dișcând, că aceste espresionii le-a întrebunțat pe basa notei ministrului președinte Bánffy, care a prezentat amestecul nunciului papal în afacerile din Ungaria în astfel de mod, încât el a fost silit a crede lucru ca deja dovedit. S'a convins însă, că *atitudinea nunciului în Ungaria n'a putut da ansă ministrului președinte maghiar, de-a se infierbenta așa de tare.* În fine contele Kálnoky declară, că *guvernul austro-ungar nu intenționează a face nici un fel de reclamațiune în Roma.* Declarațiunile aceste ale lui Kálnoky au satisfăcut pe Agliardi și din parte-i *privesce de încheiat incidentul între ministrul de esterne și S. Scaun.*

Viena, 7 Maiu. Ediția de sera a lui „N. W. T.” dișe, că mai este și o a treia notă, pe care guvernul unguresc a adresat-o lui Kálnoky și în care cel dintăi, la dorința espresă a celui de al doilea, comunică cuprinsul convorbirei dintre ministrul de culte *Wlassics* și nunciul Agliardi. În nota aceasta se spune, că *Msgr Agliardi n'a tăinuit de loc, că Vaticanul n'are dorință mai ferbinte, decât ca să se disolve parlamentul ungar, în care nu vede reprezentanța poporului, ci mai mult o hegemonie a unei minorități,* ér în locul acestui parlament să se compună altul, în care să fiă reprezentat adevăratul popor. Nunciul a declarat mai departe și a pretins în formă categorică, că *scaunele episcopesci greco-catolice să fiă ocupate de astfel de persoane, cari posed deplina încredere a bisericeii, fără a se lua în considerare în ce raport stau acele persoane cu guvernul și cu partida dominantă.* Prin aceste declarațiuni nunciul Agliardi a esercitat un amestec așa de adânc în afacerile interne al

Ungariei, încât rapórtele despre acesta au produs cea mai mare impresiune la Curte și la oficiul de esterne.

NECROLOG. Clemente Istrate, cancelist judecătoresc, ca soț; Petru Mureșianu Șireganul cu soția Maria născ. Rusu ca părinți; precum și numeroși consăngenii cu inima frântă de durere aduc la cunoștință, cumcă neuitata lor soție și fiică, **Laura Veturia!** Istrate născută Mureșianu, cunoscuta culegătoare de poesii populare române din Ardeal, după un morb repentin și-a dat blândul suflet în mâinile Creatorului Sămbătă la 4 Maiu st. n. 1895 la 9 ore sera în al 27-lea an al etății și 10 luni al fericitei căsătorii. Osămintele decedatei s'au așezat spre eternă odihnă după ritul bisericeii gr. cat. Lună în 6 Maiu st. n., în oimiteriul gr. cat. din Năsăud. Fiă-i țărina ușoră și memoria eternă!

DIVERSE.

Rubinstein și femeile. William Steinway povestesc despre o judecată caracteristică a lui Rubinstein, adusă asupra femeilor. „Femeile”, dișe Rubinstein, „nici-odată să nu se facă artiste. Nu au adevărată iubire și alipire către artă. Da, o soiu sigur, că pe un pianist se vin două-șee de pianiste, și esperiența proprie m'a învățat, că ele înveță mai repede, mai cu diligență și că posed mai mult sentiment și mai multă intuițiune artistică, decât noi bărbații, însă — de-odată, ecă vine un cavalier cu mustețe frumoșe, și ori care dintre artistele noastre e gata să-și jertfescă cu drag arta pentru mustețe”. La acestea Steinway observă, că Rubinstein esprimă această judecată chiar în ziua, când eleva lui favorită — se logdi cu un oficer rusesc.

Napoleon III și claquerii. Antonie Proust povestesc următoarea anecdotă din 1861, când în Paris de prima dată se dădu, sub auspiciile împăratului Napoleon III, reprezentatiunea operei wagneriane „Tannhäuser”, care după trei luni dispără de pe repertor. Ministrul conte Walewski era atât de firm convins despre reușita strălucită a operei, încât demandă directorului de teatru, să nu permită să funcționeze claquerii, adecă omenii puși anume, ca să aplauzeze. „Bine” dișe acesta, „dér Escelența Voastră, să-mi permită, ca să vă trimit pe șeful claquerilor”. Șeful aplaudătorilor obligați și plătiți apără înaintea contelui, care repetă, că serviciile aceluia în sera amintită sunt de prisos. „O întrebare, Escelență! Cine va aplauda pe împăratul, când va apără în loge?” întrebă șeful claquerilor. Se dădu ordin, ca claquerii să funcționeze.

Literatură.

Lumea Ilustrată. Prin această onor. cetitori sunt rugați a cere, fiă la librărie, fiă la un colportor, să li-se arate broșura I-a a revistei *Lumea Ilustrată* anul al III-lea, și în cas de a o găsi pe plac, să binevoiescă său s'o cumpere cu numărul, său să se aboneze. Prețul broșurii este un leu, un nr. 50 bani. După mărturisirile chiar ale publicului, *Lumea Ilustrată*, prin cuprinsul ei literar foarte bogat și variat și esecuția ei elegantă și extra-ordinar de luxosă, este o revistă cât se pôte de interesantă, așa că chiar și persoanele, cari nu obeltuesc nici-odată bani pentru o carte, o fac totuși cu plăcere pentru *Lumea Ilustrată*. Tot-d'odată atragem atențiunea cetitorilor asupra pré interesantului roman *Uci-gașa*, de Carl Emil Franzos, și rugăm a cere la librării cum și la colportori speciali un nr. de probă. În localitățile unde nu se află în deposit *Lumea Ilustrată*, amatori sunt rugați a ne înainta 1 leu în mărci postale, și imediat vor primi un număr de probă (1 broșură nr. 1 și nr. 2).

Administrațiunea revistei *Lumea Ilustrată*, București, Hotel de France.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Foulard-Seide 60 kr.

bis fl. 3.35 p. Met. — japanesische, chine-
sische etc. in den neuesten Dessins und Far-
ben, sowie schwarze, weiße und farbige
Henneberg-Seide von 35 fr. bis
fl. 14.65 p. Met. — glatt, gestreift, kariert,
gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual.
und 2000 verschid. Farben, Dessins etc.).
Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster
umgebend. Doppeltes Briefporto nach der
Schweiz.

Seiden-Fabriken G. Henneberg
(k. u. k. Hofl.), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Mai 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.—
Renta de corone ung. 4%	99.20
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	103.75
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.—
Bonuri rurale ungare 4%	98.60
Bonuri rurale croate-slavone.	98.25
Imprum. ung. cu premii.	162.25
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	149.75
Renta de hartie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.35
Renta de aur austr.	123.75
Losuri din 1860.	158.—
Acții de ale Băncii austro-ungar.	1086.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	461.50
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	401.20
Napoleonori.	9.70
Mărci imperiale germane.	59.72 1/2
London vista.	122.35
Paris vista.	48.47
Rente de corone austr. 4%.	101.45
Note italiene.	45.90

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Mai 1895.

Bancnote rom. Cump.	9.65	Vënd.	9.63
Argint român. Cump.	9.60	Vënd.	9.65
Napoleon-d'or Cump.	9.66	Vënd.	—
Galbeni Cump.	5.70	Vënd.	—
Ruble rusești Cump.	—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	59.40	Vënd.	—
Lire turcești Cump.	—	Vënd.	—
Seris. fone. Albina 5%	—	Vënd.	—

Anunț de esarendare.

Cassa de economii „FURNICA“,
societate pe acțiuni, esarendază cu
1 Iulie 1895, Apoteca cu firma
„Hygea“, proprietatea sa cu drept
real din orașul Făgăraș pe durată
de 5 ani sub următoarele condițiuni:

Oferentul e dator a documenta,
că este magistrul de farmacie și are
dreptul de a administra singur o
apotecă publică în patria noastră.

Reflectanții au a ascerne, cel
mult până inclusive 5 Iunie 1895 la
subsemnata direcțiune, ofertul lor pro-
vădut cu vadiul de 10% dela suma
oferită minimală de fl. 2000 v. a.
(Două mii fl.) ca arendă anuală.

Arendatorul este dator, la lua-
rea în primire a Apotecei, a depune
o cauciune de 2500 fl. v. a. (Două
mii cinci sute fl. v. a.) în număr
său hârtii de valoare.

Apoteca respectivă este situată
în piața orașului provădută cu toate
întocmirile și localitățile corăspun-
dătoare, având un reviriment anual
(Umsatz) de 10,000 fl.

Orașul Făgăraș, ca reședință a
Comitatului, este Emporiul principal,
are 6000 locuitori, mai multe școle
confesionale, școlă de stat și comer-
ciale, garnisonă militară și de honveđi,
direcțiune de bunuri erariale, 6 me-
dicii practici civili și 2 militari, trei
têrguri de țără și trei têrguri de sêp-
tămână bine cercetate, stațiune de
cale ferată, judecătoreie cercuală și
cărți funduare.

Arendatorul pôte avé în aceeași
cassă, în care e aședată apoteca și
locuința privată mai mare său mai
mică pe lângă chirie separată.

„Furnica“

Cassă de economii, societate pe
Nr. 699. 1— acțiuni în Făgăraș.

— Avis —

Am onórea a recomanda onor.
public bogatul meu asortiment cu

Tapiserie

ce am deschis

în Strada Porții Nr. 60, etagiul II.

Invit on. Dómne a mă visita și
a lua în vedere obiectele.

Cu totă stima

Louise Kurtz,

Nr. 698 1—3 din Viena.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe un an.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe un an.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an.	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
mandate poștale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă
a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

PUBLICAȚIE

Se deschide a XVIII

LOTERIA DE STAT REG. UNG. CU SCOP FILANTROPIC,

al cărei venit curat conform înaltei hotăriri a Măiestății Sale apost. c. r. este
astfel a se împărți: cu a decea parte din venitul curat ce se speră a obține:
Spital de copii săraci din Pesta; Reuniunea Femeilor din Buda; fondul ce
se va crea spre ajutorarea veduvei și orfanilor de funcționari lipsite de mij-
lăce; Mensa academica; Asilul copiilor orfanți din Trei-scaune; Institutul surdo-
muților din Clușiu; școlă de surdo-muț din Arad; Orfelinatu Maria din Fiumn.
Cu a doua-decea parte: Institutul Ranold de educație; Spitalu general din Nagy-
Mihály; Reuniunea Crucea albă, și Pensionatu damelor englese din Budapesta.

Câștigurile stabilite în total cu 3282,

Conform următorului plan de joc fac **160,000 fl.**, și adecă:

1 câștig principal de fl. 60,000	} în bani gata	2 câștiguri à . . . fl. 2000	} în bani gata
1 „ „ „ „ 15,000		4 „ „ . . . „ 1000	
1 „ „ „ „ 10,000		20 „ „ . . . „ 500	
1 „ „ „ „ 5,000		50 „ „ . . . „ 100	
1 „ „ „ „ 4,000		200 „ „ . . . „ 50	
1 „ „ „ „ 3,000	3000 „ „ . . . „ 10		

Tragerea se face irevocabil la 26 Iunie 1895. — Un los costă 2 fl.

Losuri se capătă: La direcția loteriei Budapesta (Poșta ofic. vama
principal), la toate oficiile de loterie, sare și dare, la cele mai multe oficii po-
stale, la Mercur Viena, și la debitanții de losuri însărcinați cu vânzarea lor în
tote orașele și localitățile mai însemnate.

Budapesta, 17 Ianuarie 1895.

Directia loteriei reg. ung.

Orele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungar.

„ALBINA“
INSTITUTŢ DE CREDIT ŞI DE ECONOMII
FILIALA BRAŞOVŪ

Cec-Conto
la poșta
Nr. 505.

primesce depunerî spre fructificare pe lângă 4 1/2 %
netto, solvindă însași darea de interese;

sconteză polițe comerciale cu 5 1/2 %;

accórdă împrumuturi cambiale și cambial-ipotecari cu 6 %
deschide credite în cont corrent sub cele mai avantajoase
condițiuni;

accórdă împrumuturi pe hârtii de valoare, monede,
giuvaere și mărfuri cu 6 %;

cumpără și vinde cu preturile cele
mai convenabile monede și hârtii de valoare
indigene și străine, în specialu de cele romănesci;

răscumpără fără nici o
detragere cupóne, escomptează cupóne înainte de
scadență, și

cumpără cu celú mai
urcatú prețú cupóne dela efecte române;

efectuează în modulú celú
mai culantú încassări și plăți pe piețele din țără și
streinătate,

esecută în comisiune ori-ce
însărcinări de bancă sub cele mai ief-
tine condițiuni;

închiriează magazine și locuri libere de depou,
său strada Gării Nr. 45, care, situatú nemijlocitú lângă
gara drumului de fierú de statú, e legatú prin șine proprii cu
acéstă în investitú cu dreptulú de vânzare și cântărire oficiósă
prin organele drumului de fierú de statú;

primesce în calitatea sa ca reprezentanță principală a so-
cietății de asigurare EQUITABLE din New-York oferte
pentru asigurări pe viață sub condițiunile favorabile, parti-
culare a acestei societăți.

Onorabilelorú administrațiunii de fonduri și p. t. D-lorú
capitaliști le recomandă pentru plasarea de capitale
Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei“

ale cărorú cupóne se răscumpără semestrulú fără nici o
detragere, și cari se află de vânzare în cursul gilei a bursei
din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de corone.
Comparendú cursurile și produsulú celorlalte efecte indi-
gene, se pôte sustinea cu totú dreptulú, că

Scrisurile fonciare „Albina“ de 5%

suntú ađi relativú cele mai iefține și totodată mai
productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitate absolută a foncierelorú „Albina“ e garantată
prin valórea celú puținú întreitá a ipotecelorú pe ba-a cărorá
se esmitú, prin fondulú specialú de asigurare a scrisurilorú
fonciare care e de fl. 200 000 și în fine prin totalitatea orí
și cărei alte averi a institutului.

28 - *

Orele de cassă dela 8—1.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntú a se adresa subscrise,
administratiunii. In casulú pu-

blicării unui anunț mai mult
de odată se face scădeměntú,
care cresce cu câtú publicarea
se face mai de multe-orí.

Administrațiunea
„Gazeta Transilvaniei.“